



Mjere i ulaganja u Socijalnom planu za klimatsku politiku



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Socijalni plan za klimatsku politiku treba pokazati



Kako će pružiti podršku ranjivim kućanstvima, korisnicima prijevoza i mikro poduzećima

Putem financijske pomoći i ciljanim mjerama kako bi se ove skupine dugoročno zaštitile od društvenih učinaka zelene tranzicije



Kako će ublažiti društvene učinke EU ETS2 sustava

Osiguravanjem da je tranzicija na klimatski neutralno gospodarstvo pravedna i uključiva za sve segmente društva



Omogućiti investicije u energetske učinkovitost i čistu mobilnost

Pomaganjem kućanstvima i mikro poduzećima u prelasku na održivu energiju i prijevozne mogućnosti

Krajnji korisnici sredstava:

- **Ranjiva kućanstva**

Ima za cilj podržati kućanstva s niskim prihodima, starije osobe i druge ranjive skupine koje bi mogle biti nerazmjerno pogođene prijelazom na klimatski neutralno gospodarstvo.

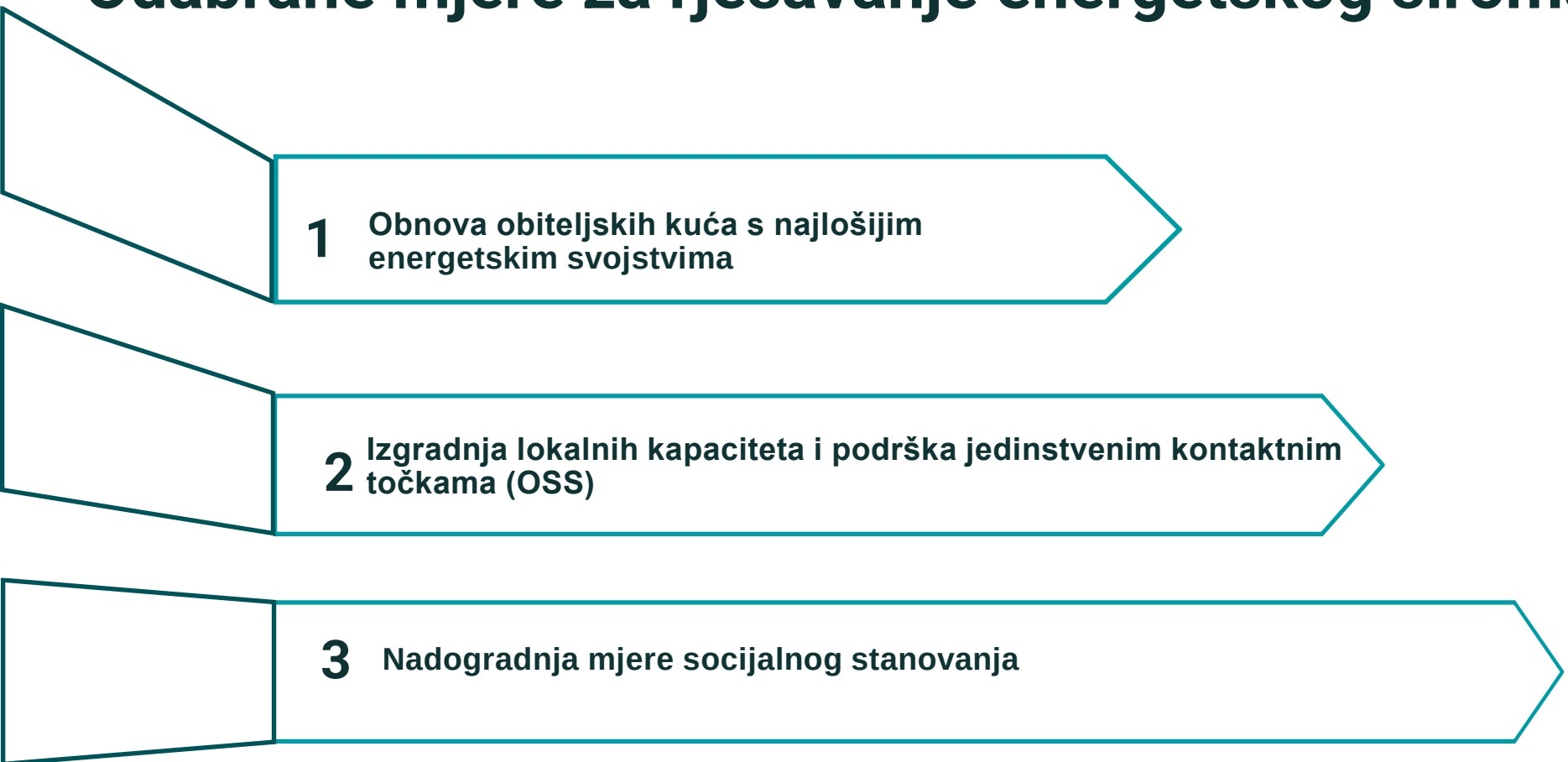
- **Ranjiva mikro poduzeća**

Namijenjen posebno onim sektorima na koje najviše utječe EU ETS2, kako bi im pomogao u prilagodbi i usvajanju održivijih praksi.

- **Ranjivi korisnici prijevoza**

Usmjeravanje podrške prema pojedincima i zajednicama i omogućavanje dostupnog, priuštivog i pristupačnog čistog javnog prijevoza

Odabrane mjere za rješavanje energetske siromaštva



1 Obnova obiteljskih kuća s najlošijim energetskim svojstvima

2 Izgradnja lokalnih kapaciteta i podrška jedinstvenim kontaktnim točkama (OSS)

3 Nadogradnja mjere socijalnog stanovanja

Odabrane mjere za rješavanje siromaštva u pogledu mobilnosti

1 Poticanje vožnje biciklom u urbanim, prigradskim i ruralnim područjima

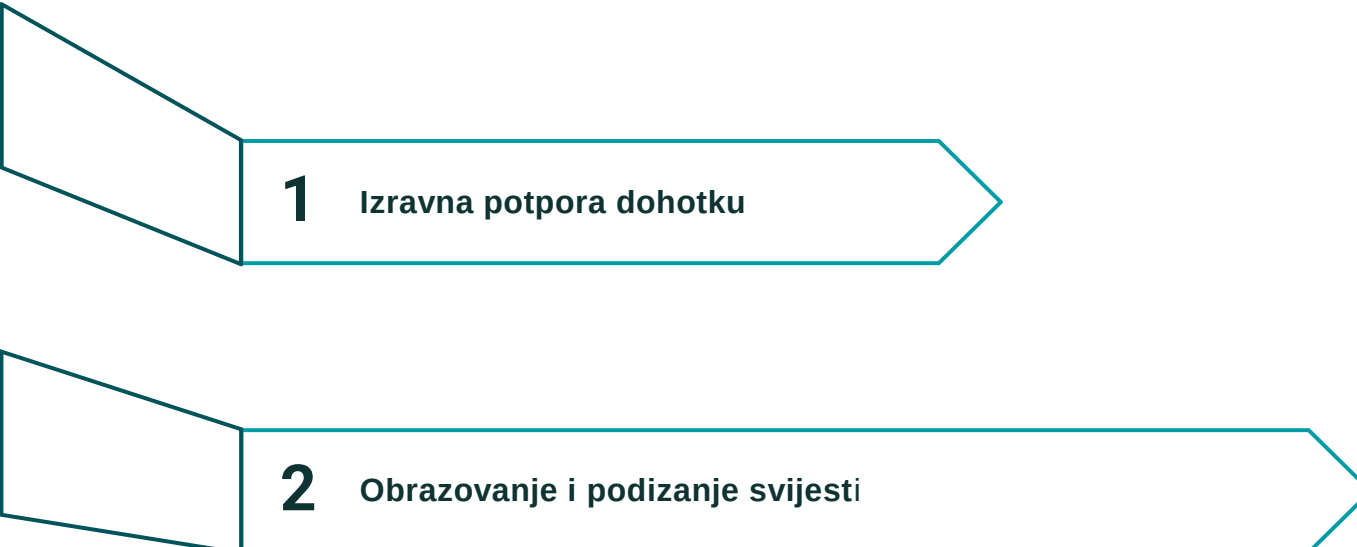
2 Poboljšanje dostupnosti javnog prijevoza u prigradskim, ruralnim i udaljenim područjima

3 Uspostava i upravljanje uslugama mobilnosti na zahtjev

4 Potpora kupnji vozila s nultim emisijama za ranjiva kućanstva

5 Potpora kupnji vozila s nultim emisijama za ranjiva mikro poduzeća

Odabrane mjere za pomoć svim ranjivim skupinama građana



1 Izravna potpora dohotku

2 Obrazovanje i podizanje svijesti

Podržane mjere i ulaganja



Ulaganja u energetska učinkovitost zgrada

Poboljšanje energetskih svojstava zgrada mjerama kao što su izolacija, nadogradnja prozora i učinkoviti sustavi grijanja/hlađenja.



Dekarbonizacija grijanja i hlađenja u zgradama

Prelazak zgrada na tehnologije proizvodnje električne energije, grijanja i hlađenja s niskom ili nultom razinom emisija, kao što su dizalice topline i drugi obnovljivi izvori energije.



Ulaganja u čistu mobilnost

Promicanje usvajanja električnih vozila, bicikliranja, širenje i stavljanje na raspolaganje cjenovno pristupačnog javnog prijevoza te potpora infrastrukturi za održive načine prijevoza..



Izravna potpora dohotku

Naknade usmjerene na rješavanje posebnih ranjivosti primatelja s obzirom na učinak ETS2, koje prate dekarbonizaciju sektora stanovanja i cestovnog prometa.

Socijalni fond za klimatsku politiku imat će ključnu ulogu u poticanju ulaganja i usvajanju energetski učinkovitih rješenja s niskom razinom emisija u zgradama i prometu, čime će se otvoriti put održivijoj i pravednijoj budućnosti.

1. MJERA: Obnova obiteljskih kuća s najlošijim energetska svojstvima



ULAGANJA – obnova obiteljskih kuća putem:

- integralne, dubinske ili sveobuhvatne obnova
- implementaciju pojedinačnih mjera
 - mjera na vanjskoj ovojnici obiteljske kuće
 - ugradnja tehničkih sustava za korištenje obnovljivih izvora energije: za grijanje/hlađenje, pripremu potrošne tople vode te za proizvodnju električne energije



SVRHA/CILJ:

Poboljšanje životnih uvjeta

Smanjenjem troškova za energente

Osiguravanjem zadovoljavajućih uvjeta života

1. MJERA: Obnova obiteljskih kuća s najlošijim energetska svojstvima



CILJNE SKUPINE:

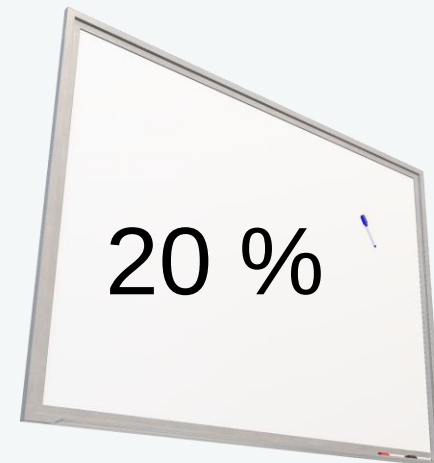
- ranjiva kućanstva (i mikro poduzeća) koji zadovoljavaju određene uvjete:

- energetski razred stambene kuće (D ili niži za kontinentalnu Hrvatsku, C ili niži za jadransku Hrvatsku) – prioritet G razred
- prosječan dohodak kućanstva niži od 60 % ekvivalenta medijalne plaće



POKAZATELJI:

- Ukupna korisna površina poda kuća na kojima je **provedena energetska obnova** (m² /godina)
- Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije (kWh/m²)
- Uštede u godišnjoj konačnoj potrošnji energije (kWh/m²)
- Smanjenje emisija (ktCO_{2e})



2. MJERA: Izgradnja lokalnih kapaciteta i podrška One-Stop-Shopovima (OSS)



ULAGANJA – uspostava One-Stop Shopova (OSS) za pomoć ranjivim skupinama u pronalaženju rješenja za energetska učinkovitost zgrada na razini NUTS3

- pružaju pristupačne savjetodavne usluge i podupiru informativne kampanje o energetska učinkovitosti
- poseban naglasak na ranjiva i energetska siromašna kućanstva, u ovom slučaju umjerene na skupine korisnika SCF-a



SVRHA/CILJ:

Dobivanje stručnih savjeta i smjernica kako uštediti energiju, dobivanje tehničke pomoći i kako doći do financijske potpore

Osnažiti lokalne aktere (JLRS) edukacijama, radionicama

Ojačati institucionalne kapacitete

2. MJERA: Izgradnja lokalnih kapaciteta i podrška One-Stop-Shopovima (OSS)



CILJNE SKUPINE:

- Agencije za regionalni razvoj
- Energetske agencije
- **Krajnji korisnici: ranjiva kućanstva i mikro poduzeća koji zadovoljavaju određene uvjete:**
 - energetski razred stambene kuće (D ili niži za kontinentalnu Hrvatsku, C ili niži za jadransku Hrvatsku) – prioritet G razred
 - prosječan dohodak kućanstva niži od 60 % ekvivalenta medijalne plaće



POKAZATELJI:

- Broj uspostavljenih OSS-ova
 - 1 po županiji ili uspostava 27 OSS-ova
 - u sklopu 21 agencije za regionalni razvoj i 6 postojećih energetske agencije
- Broj potpomognutih kućanstava i mikro poduzeća, mjereno kroz evidenciju registracije i provedene usluge podrške



3. MJERA: Nadogradnja socijalnog stanovanja



ULAGANJA

1. kompletna građevinska i energetska obnova **232 stambene zgrade** socijalnog stanovanja na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi, a uključuje i izgradnju centara za starije osobe

Biti će u skladu s
Nacionalnim planom obnove - prvi nacrt do 31.12. 2025.



2. Izgradnja i energetska obnova 5 centara za starije osobe – osiguranje rasprostranjenosti i pokrivenosti smještajem i izvaninstitucijskim uslugama za starije osobe

SVRHA/CILJ:

Poboljšanje životnih uvjeta

(manji računi za energiju, poboljšani vanjski i unutarnji životni uvjeti, lakša dostupnost usluga)

1. Obnova socijalnih stanova prema visokim standardima energetske učinkovitosti

2. Energetska obnova centara za starije prema visokim standardima en. učinkovitosti

Ugradnja OIE

3. MJERA: Nadogradnja socijalnog stanovanja



CILJNE SKUPINE:

- **Korisnik sredstava:**

1. MPUGDI – Uprava za stambeno zbrinjavanje

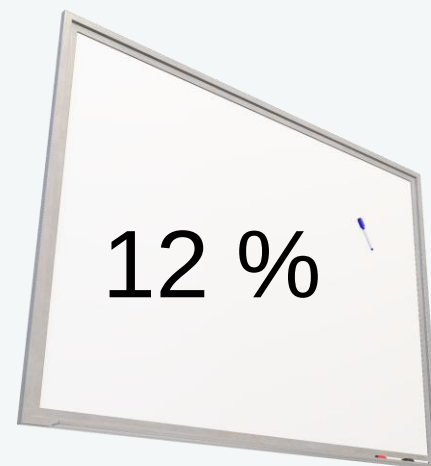
Krajnji korisnici: ranjiva kućanstva na područjima posebne državne skrbi i potpomognutim područjima, koji zadovoljavaju određene uvjete:

- energetski razred stambene kuće (D ili niži za kontinentalnu Hrvatsku, C ili niži za jadransku Hrvatsku) – prioritet G razred
 - prosječan dohodak kućanstva niži od 60 % ekvivalenta medijalne plaće
- 2. JLP(R)S



POKAZATELJI:

- Ukupna korisna površina poda zgrada na kojima je provedena energetska obnova (m^2 /godina)
- Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije (kWh/m^2)
- Uštede u godišnjoj konačnoj potrošnji energije (kWh/m^2)
- Smanjenje emisija ($\text{ktCO}_{2\text{e}}$)



4. MJERA: Poboljšanje uvjeta vožnje biciklom u urbanim, prigradskim i ruralnim područjima s niskom dostupnošću javnog prijevoza



ULAGANJA – uspostava biciklističkih infrastrukturnih veza velikog kapaciteta između prigradskih i urbanih područja (odnosno regionalnih središta)

1. Izgradnja ili poboljšanje **biciklističke infrastrukture**
2. Uvođenje ili proširenje sustava **zajedničkog korištenja bicikala**
3. Uvođenje ili proširenje **sustava za sigurno skladištenje bicikala** kojima će se spriječiti krađa i potaknuti ranjive korisnike na svakodnevnu upotrebu bicikala.
4. Izrada **tehničkih projekata** koji prethode izgradnji i kupnji opreme.



SVRHA/CILJ:

Smanjenje vremena provedenog na putu do posla/ škole.. i smanjenje troška prijevoza

Izgradnjom novih biciklističkih staza

Sufinanciranjem nabave bicikala/ e-bicikala

Osiguravanjem od krađe bicikala

4. MJERA: Poboljšanje uvjeta vožnje biciklom u urbanim, prigradskim i ruralnim područjima s niskom dostupnošću javnog prijevoza



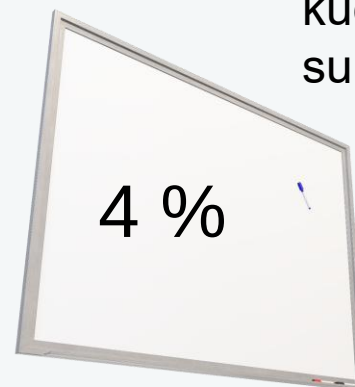
CILJNE SKUPINE:

- **Primarni korisnici:** gradovi, općine, regije (ili njihove tvrtke) i državni upravitelj cesta (Hrvatske ceste)
- **Krajnji korisnici:** stanovništvo bez automobila, s niskom dostupnošću javnog prijevoza (oko 114.000 korisnika)
- Mjera će biti usmjerena na županije s najnižom dostupnošću javnog prijevoza
- Komplementarne s mjerama iz OPKK i ITP



POKAZATELJI:

1. 20 studija izvodljivosti i tehničkih projekata
2. Izgrađeno/nadograđeno najmanje 500 km biciklističkih staza
3. Najmanje 10.000 bicikala raspoređenih kao dio novih ili poboljšanih sustava dijeljenja bicikala
4. Trajanje putovanja u školu/ na posao skraćeno za najmanje 20 % za članove kućanstava bez automobila ili one koji su značajno pogođeni ETS2 sustavom



5. MJERA: Poboljšanje pristupačnosti javnog prijevoza u prigradskim, ruralnim i udaljenim područjima



ULAGANJA – poboljšanje dostupnosti javnog prijevoza u prigradskim i ruralnim područjima ulaganjima u infrastrukturu javnog prijevoza, poboljšanje kvalitete postojećih usluga javnog prijevoza ili uspostavu novih, kupnju novih vozila s nultim emisijama prilagođenih korisnicima s invaliditetom

SVRHA/CILJ:

Poboljšanje pristupačnosti javnog prijevoza u prigradskim, ruralnim i udaljenim područjima (otocima)

Učinkovitim uslugama javnog prijevoza – brži, češći, povoljniji

Voznim parkom koji je ugodan, tih i ne zagađuje zrak

1. Nove **linije javnog prijevoza** kako bi se povećala učestalost i geografska pokrivenost lokalnih i regionalnih linija javnog prijevoza (autobusni i pomorski prijevoz)
2. Nabava **novih vozila javnog voznog parka** bez emisija – autobusi, mali autobusi, mikro autobusi, mali putnički brodovi + **infrastruktura za punjenje**
3. Povećanje kvalitete **infrastrukture javnog prijevoza** (stajališta i intermodalne točke)
4. Uspostava IT sustava za informiranje putnika



5. MJERA: Poboljšanje pristupačnosti javnog prijevoza u prigradskim, ruralnim i udaljenim područjima



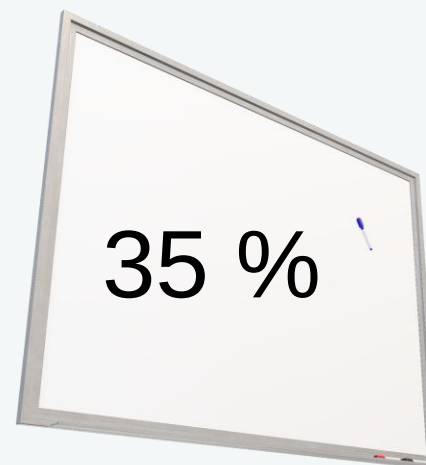
CILJNE SKUPINE:

- **Primarni korisnici:** gradovi, općine, regije ili njihove tvrtke
- **Krajnji korisnici:** korisnici prijevoza u siromaštvu u pogledu prijevoza
- proširenje postojeće mjere elektrifikacije javnog prijevoza, preusmjereno na područja s najmanjim pristupom javnom prijevozu ili nedovoljnom kvalitetom usluga javnog prijevoza.



POKAZATELJI:

1. Broj novih linija javnog prijevoza
2. Ukupan broj putnika
3. Prosječna popunjenost po putovanju
4. Prijeđeni km vozila s nultom emisijom
5. Postotak ranjivih korisnika novih linija
6. Smanjenje emisije CO2
7. smanjenja vremena putovanja (%)



6. MJERA: Uspostavljanje i upravljanje uslugama prijevoza na zahtjev



ULAGANJA – podupiru se ulaganja u usluge prijevoza na zahtjev i/ili u fleksibilne rute u ruralnim i prigradskim područjima kojima upravljaju tijela nadležna za javni prijevoz

- financiranje studija/ usluga dizajna usluge
- kupnju električnih vozila za obavljanje usluga
- punionice (uključujući centre za starije)
- izdavanje karata
- digitalni sustavi rezervacija potrebnih za koordinaciju fleksibilnog rutiranja (telefonski i online)



SVRHA/CILJ:

Priuštivost, pristupačnost i dostupnost prijevoza

Učinkovitim spajanjem perifernih i ruralnih područja kroz poboljšanu integraciju usluga javnog prijevoza

Poboljšanjem pristupa osnovnim uslugama, kao što su zdravstvena skrb, obrazovanje i zapošljavanje

Pružanjem alternative posjedovanju osobnog automobila

6. MJERA: Uspostavljanje i upravljanje uslugama prijevoza na zahtjev



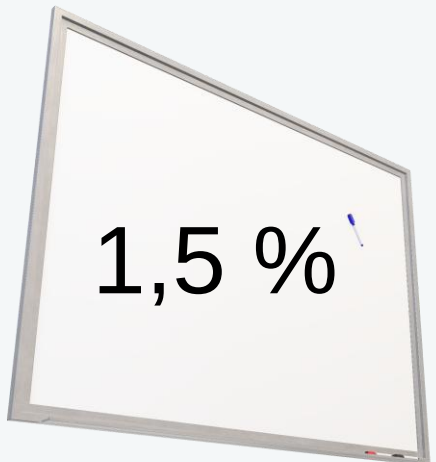
CILJNE SKUPINE:

- **Primarni korisnici:** gradovi, općine, regije ili njihove tvrtke
- **Krajnji korisnici:** ranjivi korisnici usluga prijevoza - pojedinci i kućanstva, starije osobe i skupine s niskim prihodima, za koje je vjerojatnije da će imati ograničenu pokretljivost



POKAZATELJI:

- Broj vozila nabavljenih za potrebe uspostave DRT službe
- Broj uspostavljenih DRT usluga
- Broj ranjivih korisnika usluge prijevoza (%)
- Broj drugih korisnika koji se prevoze (oni koji plaćaju punu cijenu vozarine)



1,5 %

7. MJERA: Potpora kupnji vozila s nulnim emisijama za ranjiva kućanstva



ULAGANJA – uspostava izravnih subvencija ili bespovratnih sredstava kojima se pokriva znatan dio troškova električnih automobila, bicikala i električnih bicikala za kućanstva s niskim prihodima

Dodatno uključuje:

- Nabavu vozila s nulnim emisijama do 2 godine starosti – intenzitet potpore može biti od 50 – 80 %
- Usluge dijeljenja vozila (car sharing)
- Društveni leasing osobnih vozila
- Ugradnju kućnih punionica



SVRHA/CILJ:

Dugoročna smanjenja troškova prijevoza ranjivim kućanstvima

Nabavom novog ili korištenog vozila

Ugradnjom kućne punionice

Smanjenjem potreba za popravcima automobila

7. MJERA: Potpora kupnji vozila s nultim emisijama za ranjiva kućanstva



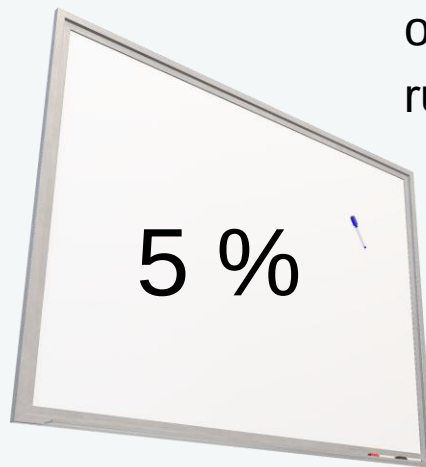
CILJNE SKUPINE:

- **Krajnji korisnici:** ranjivi korisnici usluga prijevoza - pojedinci i kućanstva, obitelji (uključujući posebno samohrane roditelje) s više djece, koji žive u područjima s nedostupnim i nepriuštivim javnim prijevozom
- Kućanstva u materijalnoj i socijalnoj deprivaciji



POKAZATELJI:

1. Broj vozila s nultom emisijom (ZEV) kupljenih putem programa potpore.
2. Broj ranjivih kućanstava koja imaju koristi od programa (%)
3. Regionalna raspodjela subvencioniranih kupnji ZEV-a, čime se osigurava pravedan pristup u urbanim i ruralnim područjima.



8. MJERA: Potpora kupnji vozila s nulnim emisijama za ranjiva mikro poduzeća



ULAGANJA – promicati i primjenjivati dekarbonizaciju prometa dodjeljivanjem bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata ranjivim mikro poduzećima za kupnju:

- različitih kategorija električnih vozila na 4 kotača za upotrebu u poslovne svrhe (automobili i kombiji), putem bespovratnih sredstava i leasinga
- ugradnju punionica
- električnih teretnih i običnih bicikala
- električnih mopeda



SVRHA/CILJ:

Smanjenje operativnih troškova poduzeća

Nabavom novog ili korištenog vozila

Ugradnjom punionice

Smanjenjem potreba za popravcima automobila

Doprinošenje održivosti poduzeća

8. MJERA: Potpora kupnji vozila s nulnim emisijama za ranjiva mikro poduzeća



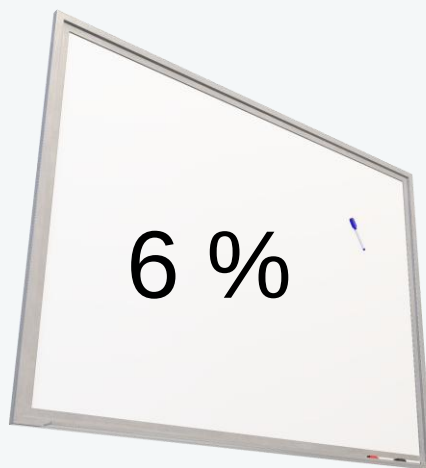
CILJNE SKUPINE:

- **Krajnji korisnici:** ranjiva mikro poduzeća s glavnim djelatnostima u prometnom i građevinskom sektoru, osjetljiva na trošak motornih goriva i drugih energenata
- 2.600 mikro poduzeća



POKAZATELJI:

1. Broj vozila s nulnim emisijama kupljenih u okviru mjere potpore.
2. Broj ranjivih mikro poduzeća koja su imala koristi od provedbe mjere (%)
3. Regionalna distribucija podržanih ZEV kupnji
4. Sektorska raspodjela podržanih ZEV kupnji
5. Ušteda emisija CO₂



9. MJERA: Izravna potpora dohotku



Namijenjena ranjivim skupinama društva za ublaženje troškova zelene tranzicije

- Može biti dodijeljena korisnicima fosilnih goriva koja ulaze u EU ETS2 sustav i u iznosu koji pokriva razliku u cijeni prije i nakon uvođenja
- Mora biti ograničenog trajanja i smanjivati s vremenom te treba pratiti strukturne mjere zelene tranzicije

SVRHA/CILJ:

Ublaženje troška zelene tranzicije

Voucheri za plin, loživo ulje, kruta goriva i motorna goriva

9. MJERA: Izravna potpora dohotku



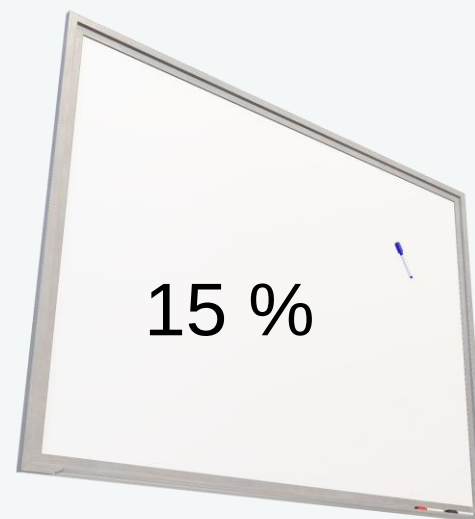
CILJNE SKUPINE:

- **Krajnji korisnici:** ranjive skupine društva, ovisne o fosilnim gorivima za grijanje i prijevoz
- Osobe koje zadovoljavaju kriterije energetskeg i prometnog siromaštva



POKAZATELJI:

1. Broj korisnika vouchera



10. MJERA: Obrazovanje i podizanje svijesti



ULAGANJA – uključuje nacionalne, regionalne i lokalne kampanje osmišljene za promicanje koristi zelene tranzicije i podizanjem svijesti o mjerama koje financira SFKP

1. Izrađen **visokokvalitetan i privlačan sadržaj** s informacijama za ciljne skupine
2. Izrađen sadržaj komunikacije koji je **usmjeren na specifičnosti svake zajednice/ciljne skupine**
3. **Dostupne i vidljive informacije** o mogućim rješenjima energetske učinkovitosti, mogućnostima održive mobilnosti, održivim prometnim rješenjima te mogućnostima njihova financiranja
4. Organizirana **izravna interakcija sa zajednicama** koja povećava povjerenje i prihvaćanje – edukacijske radionice

SVRHA/CILJ:

Podizanje svijesti ranjivih građana o koristima zelene tranzicije i mogućnostima financiranja

Upozoravanjem na mjere za uštedu energije, posljedično i troškova

Poticanjem većeg prihvaćanja klimatski neutralnih inicijativa

Povećanjem energetske pismenost i znanja o potrošnji energije

Jačanjem razumijevanja javnosti o mogućnostima financiranja i korištenju usluga

10. MJERA: Obrazovanje i podizanje svijesti



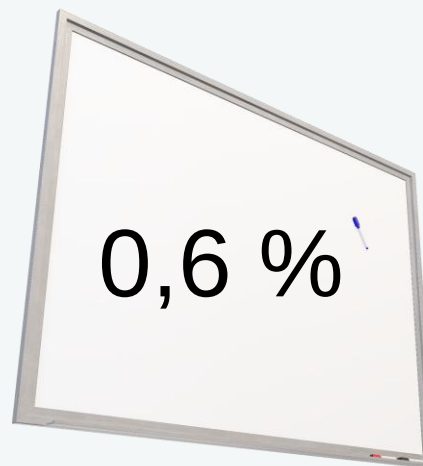
CILJNE SKUPINE:

- **Primarni korisnici:** nacionalna, regionalna i lokalna tijela te druge javne udruge ili nevladine organizacije
- **Krajnji korisnici:** ranjive skupine kućanstava, korisnika prijevoza i mikro poduzeća



POKAZATELJI:

- Udio stanovništva do kojeg se doprlo provedbom mjere (%)
- Broj ranjivih korisnika usluga prijevoza i ranjivih u pogledu energetske siromaštva do kojih se došlo provedbom mjere (%)



Ključni dionici



Građani i mikro poduzeća u RH



Vlada Republike Hrvatske



Udruge građana



Svi ostali dionici - razvojne agencije, znanstvena zajednica, sindikati, dobavljači goriva ...



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Sljedeći koraci:

- Bilateralni sastanci s EK vezano za predložene mjere i ulaganja
- Organiziranje regionalnih radionica u vezi mjera i ulaganja te razmatranje prijedloga i komentara javnosti
- Objava konačnog nacрта SPKP na portalu e-savjetovanje
- Predaja nacрта SPKP na odobrenje EK (planirano do 30. 6. 2025.)



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo mora, prometa
i infrastrukture



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
financija



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

Pitanja za raspravu:

Što možemo dodatno učiniti da osiguramo još kvalitetnije informiranje?

Kako regionalne agencije mogu konkretno doprinijeti na svojim područjima i postoje li neke specifične potrebe na pojedinim područjima?

Imate li neke sugestije za načine mjerenja ostvarenja ciljeva?



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

ZAHVALJUJEMO NA PAŽNJI!

Mišljenje javnosti o prijedlogu
mjera i ulaganja u Socijalnom
planu za klimatsku politiku

